

PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA W RYBNIKU

44-200 Rybnik, ul. Kościuszki 55 tel. 32 4223935

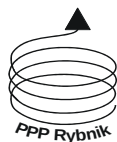
44-200 Rybnik, ul. Karłowicza 48 tel. 32 4231755

e-mail: sekretariat@ppprzybnyk.pl, www.ppprzybnyk.pl

Załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 7/2026 r.
Dyrektora Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Rybniku
z dnia 15.07.2026 r.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Rybniku

PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA W RYBNIKU

44-200 Rybnik, ul. Kościuszki 55 tel. 32 4223935

44-200 Rybnik, ul. Karłowicza 48 tel. 32 4231755

e-mail: sekretariat@ppprzybnyk.pl, www.ppprybnyk.pl

Spis treści

Podstawa prawna:.....	3
Rozdział I	
Informacje wstępne	3
Rozdział II	
Słownik pojęć	4
ROZDZIAŁ III	
Zasady organizacji przestrzeni publicznej w poradni psychologiczno-pedagogicznej	6
ROZDZIAŁ IV	
Zasady dostępu do internetu i korzystania na terenie poradni z telefonów komórkowych	6
Rozdział V	
Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a pracownikami poradni w tym zachowania niedozwolone wobec małoletnich	6
Rozdział VI	
Ochrona małoletnich ze szczególnymi potrzebami oraz rozpoznawanie sygnałów alarmowych	8
Rozdział VII	
Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi a w szczególności zachowania niedozwolone między nimi	9
Rozdział VIII	
Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim.	10
Rozdział IX	
Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego	11
Rozdział X	
Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego	13
Rozdział XI	
Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych zdarzeń zagrażających dobru małoletniego	14
Rozdział XII	
Zasady przeglądu i aktualizacji standardów	14
Rozdział XIII	
Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie pracowników poradni do stosowania standardów, zasady przygotowania pracowników do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności	15
Rozdział XIV	
Zasady i sposób udostępniania rodzicom i małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.	16
Rozdział XV	
Ważne numery alarmowe	16

PODSTAWA PRAWNA:

1. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2026 r. poz. 110 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606).
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 820 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2026 r. poz. 515).
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 z późn. zm.)
6. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny – (Dz. U. z 2025 r. poz. 383 z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2026 r. poz. 468 z późn. zm.)
8. Konwencja o Prawach Dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526).
9. Rozporządzenie RODO (UE) 2016/679 –(Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1)

ROZDZIAŁ I INFORMACJE WSTĘPNE

1. Standardy ochrony małoletnich, zwane dalej „standardami” to dokument opisujący działania Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Rybniku w zakresie wdrożenia zasad i procedur, których celem jest zabezpieczenie dzieci przed wszelkimi formami krzywdzenia, zaniedbania czy przemocy.
2. Standardy stanowią uzupełnienie dotychczasowych praktyk ochrony małoletnich o wystandaryzowane zasady i procedury skutecznej profilaktyki i sprawnego reagowania na każdy przejaw przemocy wobec małoletnich.
3. Przed nawiązaniem stosunku pracy z nauczycielem lub inną osobą na stanowisku niepedagogicznym dokonuje się weryfikacji kandydata w rejestrach karnych w trybie art. 10 ust. 2–5 i 8a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2026 r. poz. 515) oraz w zakresie rozszerzonym w trybie art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2026 r. poz. 110, z późn. zm.).

PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA W RYBNIKU

44-200 Rybnik, ul. Kościuszki 55 tel. 32 4223935

44-200 Rybnik, ul. Karłowicza 48 tel. 32 4231755

e-mail: sekretariat@ppptrybnik.pl, www.ppptrybnik.pl

4. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rybniku wprowadza zasadę rozszerzonej ochrony małoletnich poprzez obligowanie – w umowach o współpracę – innych podmiotów działających w sposób ciągły na terenie Poradni do weryfikacji swoich pracowników w rejestrach karnych, na podstawie art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2026 r. poz. 110, z późn. zm.).
5. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rybniku monitoruje przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych małoletnich, w tym ich wizerunku. W przypadku podejrzenia niewłaściwego rozpowszechniania danych osobowych małoletniego, w tym jego wizerunku, dyrektor niezwłocznie rejestruje zdarzenie, zabezpiecza dowody i zgłasza je Inspektorowi Ochrony Danych.
6. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rybniku przygotowuje nauczycieli oraz pracowników niepedagogicznych do rozpoznawania i konstruktywnego reagowania na zjawiska przemocy w rodzinie, w tym przemocy polegającej na zaniedbaniu środowiskowym.

ROZDZIAŁ II SŁOWNIK POJĘĆ

1. Ilekroć w dalszych przepisach jest mowa bez bliższego określenia o:
 - a) **poradni** - należy przez to rozumieć Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Rybniku,
 - b) **dyrektorze** – należy przez to rozumieć osobę kierującą Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Rybniku,
 - c) **pracowniku poradni** - należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną w poradni na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia, a także osoby współpracujące z poradnią jako wolontariusze, stażyści, praktykanci odbywający w poradni praktykę zawodową i pracownicy podmiotów wykonujących zadania na rzecz poradni w sposób ciągły i w ramach tej działalności mają kontakt z dziećmi i młodzieżą;
 - d) **zespole interwencyjnym** (doraźny)- należy przez to rozumieć zespół powołany przez dyrektora poradni w skomplikowanych przypadkach. W skład zespołu wchodzi: dyrektor/pedagog/psycholog/logopeda/fizjoterapeuta, inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka. W pracę zespołu może zostać włączony rodzic/opiekun prawny, a także przedstawiciele instytucji wspierających poradnię w szczególności pracownicy opieki społecznej, Policji i Sądu;
 - e) **małoletnim**- należy przez to rozumieć dzieci i młodzież, która nie ukończyła 18 roku życia, z uwzględnieniem również dzieci z niepełnosprawnościami oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
 - f) **rodzicach** - należy przez to rozumieć także prawnych opiekunów dzieci i młodzieży, osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dziećmi i młodzieżą, a także reprezentancie dzieci i młodzieży, ustanawianego przez sąd opiekuńczy;

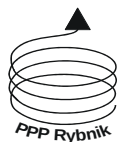
PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA W RYBNIKU

44-200 Rybnik, ul. Kościuszki 55 tel. 32 4223935

44-200 Rybnik, ul. Karłowicza 48 tel. 32 4231755

e-mail: sekretariat@ppprzybnik.pl, www.ppprybnik.pl

- g) **sprawcy przemocy** – należy przez to rozumieć osobę lub grupę osób, która dopuszcza się przemocy wobec dzieci i młodzieży;
 - h) **ofierze przemocy** – należy przez to rozumieć dziecko i młodzież, która doświadczyła przemocy;
 - i) **obserwatorze przemocy** - należy przez to rozumieć dziecko i młodzież, która była świadkiem przemocy;
 - j) **krzywdzeniu** - należy przez to rozumieć popełnienie czynu zdefiniowanego jako niedozwolony w niniejszych standardach lub czynu zabronionego pod groźbą kary na szkodę dzieci i młodzieży przez pracownika poradni, rodzica lub rówieśnika;
2. Krzywdzenie jest **przemocą**, która zachodzi wówczas, gdy jakaś osoba lub grupa osób odnosi się do innej w sposób niezgodny z wymaganiami relacji, która je łączy. Przemoc przejawia się w bezprawnym wywieraniu wpływu na proces myślowy, zachowanie lub stan fizyczny osoby w celu zaspokojenia własnych korzyści. Sprawca wykorzystując swoją przewagę nad ofiarą w sposób świadomy zaspakaja własne potrzeby kosztem ofiary. Przemoc może przejawiać się w formie fizycznej, psychicznej, seksualnej, a także jako cyberprzemoc.
- a) **przemoc fizyczna** to wywieranie wpływu przy użyciu siły fizycznej, w którym dochodzi do naruszenia nietykalności fizycznej;
przemoc psychiczna to wywieranie wpływu przy użyciu środków komunikacji interpersonalnej, w którym dochodzi do naruszenia nietykalności psychicznej i emocjonalnej;
 - b) **przemoc seksualna** to każde zachowanie sprawcy przemocy, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia jego potrzeb kosztem drugiej osoby. Może mieć formę kontaktu fizycznego, emocjonalnego w formie materiałów pornograficznych lub ekshibicjonizmu;
 - c) **cyberprzemoc** to przemoc psychiczna lub seksualna realizowana za pośrednictwem technologii informacyjnych i komunikacyjnych, w tym czatów, stron internetowych, blogów, SMS-ów, MMS-ów;
 - d) **Zaniedbanie** to rodzaj przemocy, który polega na niezaspokajaniu podstawowych potrzeb psychicznych i/lub biologicznych dzieci i młodzieży. Zaniedbanie w sferze biologicznej przejawia się w braku podstawowych środków do życia (jedzenie, mieszkanie, ubranie, brak pomocy w chorobie). Zaniedbanie w sferze psychicznej to pozbawienie podstawowych potrzeb emocjonalnych, takich jak: przynależności, więzi, zapewnienia pomocy. Każdy inny rodzaj przemocy ma swój początek i koniec, czyli jest zdarzeniem. Zaniedbanie trwa.

PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA W RYBNIKU

44-200 Rybnik, ul. Kościuszki 55 tel. 32 4223935

44-200 Rybnik, ul. Karłowicza 48 tel. 32 4231755

e-mail: sekretariat@ppprzybnik.pl, www.ppprzybnik.pl

ROZDZIAŁ III

ZASADY ORGANIZACJI PRZESTRZENI PUBLICZNEJ W PORADNI PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

1. Organizacja przestrzeni w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej zapewnia dziecku pełne bezpieczeństwo i ochronę przed nadużyciami, jak również zapewnia poszanowanie jego prawa do intymności, poufności i komfortu psychicznego podczas diagnozy lub terapii.
2. Monitoring wizyjny ma ściśle ograniczenie stref. Kamery monitoringu są instalowane wyłącznie w przestrzeniach wspólnych (korytarze, wejście do budynku, poczekalnia).
3. Kamery nie znajdują się w gabinetach specjalistów ani w toaletach. Wyjątek stanowi użycie kamery do celów diagnostycznych, na co rodzic musi wyrazić zgodę.
4. Informacja o prowadzonym w poradni monitoringu znajduje się w widocznym miejscu, przy wejściu do poradni.
5. Poczekalnia jest zorganizowana tak, aby pracownicy sekretariatu lub inni specjaliści mieli naturalny wgląd w przestrzeń, w której rodzice oczekują z dziećmi. Zapobiega to sytuacjom rówieśniczego krzywdzenia lub niewłaściwych zachowań dorosłych wobec dzieci na terenie placówki.
6. Toalety dla dzieci są łatwo dostępne. Zamki w drzwiach toalet posiadają system awaryjnego otwierania od zewnątrz (tzw. zamek z nacięciem na monetę/śrubokręt), aby w razie wypadku lub załamania małoletniego personel mógł natychmiast wejść do środka.

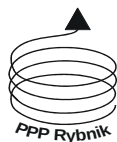
ROZDZIAŁ IV

ZASADY DOSTĘPU DO INTERNETU I KORZYSTANIA NA TERENIE PORADNI Z TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH

1. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rybniku nie udostępnia dostępu do Internetu.
2. Zaleca się, aby na terenie poradni rodzice i dzieci nie korzystali z telefonów.
3. Poradnia powinna być miejscem, w którym jest cicho i spokojnie.
4. Pobyt w poradni to czas na rozmowę, zabawę i odpoczynek.

ROZDZIAŁ V

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIMI A PRACOWNIKAMI PORADNI W TYM ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE WOBEC MAŁOLETNICH

PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA W RYBNIKU

44-200 Rybnik, ul. Kościuszki 55 tel. 32 4223935

44-200 Rybnik, ul. Karłowicza 48 tel. 32 4231755

e-mail: sekretariat@ppprzybnik.pl, www.ppprzybnik.pl

1. Małoletni mają prawo do bezpiecznych i profesjonalnych relacji z pracownikami poradni, co oznacza, że reakcje werbalne i fizyczne pracownika wobec małychlelnich są pozbawione cech przemocy, zawsze adekwatne do sytuacji i uzasadnione.
2. Pracowników poradni obowiązuje obiektywizm, sprawiedliwość, bezinteresowność i szacunek wobec każdego małegolelniego bez względu na pochodzenie, rasę, wyznanie, narodowość, orientację seksualną i tożsamość płciową.
3. Pracownicy zwracają się do małychlelnich po imieniu, a jeżeli jest to konieczne mogą dodatkowo używać nazwiska. Małoletni mają prawo wiedzieć, jak nazywa się nauczyciel lub inny pracownik poradni.
4. Pracownik chroni dane osobowe i wizerunek małegolelniego i nie może ujawniać informacji o nim osobom nieuprawnionym. Dotyczy to w szczególności sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej. Małoletni ma prawo do prywatności, a jeżeli konieczne jest odstępianie od tej zasady, żeby chronić małegolelniego, należy mu to wyjaśnić.
5. Małoletni ma prawo do rozumienia decyzji podejmowanych w jego sprawie. Pracownik podejmując decyzje dotyczące małegolelniego informuje go o powodach jej podjęcia i słucha jego oceny sytuacji. Metody dyscyplinowania małegolelniego muszą być odpowiednio dobrane do jego wieku, rozwoju i adekwatne do sytuacji.
6. Zachowania pracownika nie mogą mieć cech przemocy fizycznej. Stanowcze interwencje wobec małegolelniego prowadzone w bezpośrednim kontakcie fizycznym są dopuszczalne w sytuacjach:
 - a) zagrożenia życia, w tym w sytuacji konfliktów pomiędzy małoletnimi (rozdzielenie zwaśnionych, przytrzymanie, obozwładnienie);
 - b) działania z zakresu pomocy przedmedycznej (działania ratunkowe związane z udzieleniem pierwszej pomocy);
 - c) zagrożenia lub paniki spowodowanej czynnikami zewnętrznymi (pożar, intensywne zjawiska atmosferyczne, niebezpieczne zachowania osób trzecich, inne w sytuacji zagrożenia życia);
 - d) wymagających pomocy w wykonaniu czynności samoobsługowych (w tym pielęgnacyjnych, higienicznych ze względu na niepełnosprawność małegolelniego), należy unikać wobec małegolelniego innego niż niezbędny kontakt fizyczny;
7. W komunikacji z małoletnim pracownik zachowuje cierpliwość i szacunek, co oznacza, że słucha go i udziela mu odpowiedzi adekwatnych do sytuacji, jego wieku i poziomu rozwoju.
8. Niedozwolone są zachowania pracownika noszące znamiona:
 - a) **przemocy psychicznej**, której skutkiem jest wywołanie u małegolelniego poczucia odrzucenia, obniżenia godności i własnej wartości poprzez zachowania wobec niego takie jak: umniejszanie, wyśmiewanie, zawstydzanie, lekceważenie, izolowanie, obwinianie, oskarżanie, krytykowanie i inne godzące w godność i wartość u małegolelniego;

PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA W RYBNIKU

44-200 Rybnik, ul. Kościuszki 55 tel. 32 4223935

44-200 Rybnik, ul. Karłowicza 48 tel. 32 4231755

e-mail: sekretariat@ppprzybnik.pl, www.ppprzybnik.pl

- b) **przemocy werbalnej**, która nacechowana jest agresją wzbudzającą u małoletniego lęk i wstyd, poprzez zachowania wobec niego takie jak: krzyk, wyzywanie, przezywanie, grożenie, przeklinanie, przedrzeźnianie;
 - c) **przemocy fizycznej**, która wiąże się z naruszeniem nietykalności ciała małoletniego, w szczególności poprzez: bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami należącymi do małoletniego, kopanie, ciągnięcie za włosy/uszy, zmuszanie do przebywania w niewygodnej pozycji, lub zmuszanie do zjedzenia/połknięcia czegoś i inne działania sprawiające ból.
- 9. Zachowania trudne u dziecka, takie jak np. krzyk, agresja wynikające z przebudźcowania np. w autyzmie, nigdy nie mogą być podstawą do stosowania kar fizycznych, izolacji, zawstydzania ani innych form przemocy psychicznej.
 - 10. Pracownik ma obowiązek zachować prawo małoletniego do intymności poprzez zachowanie właściwego dystansu w każdej sytuacji. Niedozwolonym jest, by pracownik nawiązywał jakiegokolwiek relacje romantyczne i seksualne z małoletnim, w tym flirt słowy, dwuznaczny żart, wyzywające spojrzenie, erotyczny dotyk, obcowanie płciowe i inne czynności o charakterze seksualnym.
 - 11. W poradni obowiązuje całkowity zakaz palenia papierosów, w tym papierosów elektronicznych, picia alkoholu i zażywania środków psychoaktywnych. Niedozwolonym jest by pracownik dostarczał małoletnim papierosy, alkohol, substancje psychoaktywne, a także treści pornograficzne.
 - 12. Pracowników obowiązuje całkowity zakaz nawiązywania i utrzymywania relacji z małoletnim poza poradnią, w tym w szczególności:
 - a) zapraszania małoletniego do domu;
 - b) zapraszania małoletniego do znajomych w mediach społecznościowych;
 - c) kontaktowania się z małoletnim z prywatnego maila i prywatnych numerów telefonu.
 - 13. Pracownik poradni powinien być świadomy cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania jego prywatnej aktywności w sieci. Dotyczy to lajkowania określonych stron, obserwowania określonych osób, stron w mediach społecznościowych, a także pisanie komentarzy.

ROZDZIAŁ VI

OCHRONA MAŁOLETNIICH ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI ORAZ ROZPOZNAWANIE SYGNAŁÓW ALARMOWYCH

- 1. Pracownicy poradni uwzględniają w swoich działaniach fakt, że niepełnosprawność intelektualna oraz autyzm zwiększają podatność dziecka na krzywdzenie, a bariery w komunikacji mogą uniemożliwić mu samodzielne szukanie wsparcia.
- 2. Każde zachowanie nagłe, nietypowe lub regres w zachowaniu małoletniego pracownicy poradni traktują jako potencjalny sygnał alarmowy.

PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA W RYBNIKU

44-200 Rybnik, ul. Kościuszki 55 tel. 32 4223935

44-200 Rybnik, ul. Karłowicza 48 tel. 32 4231755

e-mail: sekretariat@ppprzybnik.pl, www.pprzybnik.pl

3. Komunikacja z małoletnim może opierać się na systemach AAC (Alternatywne i Wspomagające Metody Komunikacji), których dziecko używa na co dzień (np. PECS, mowa gestów, piktogramy, komunikatory cyfrowe).
4. Wobec braku komunikacji werbalnej małoletniego pracownicy w sposób szczególnie zwracają uwagę na:
 - a) symptomy fizyczne: niewyjaśnione zasinienia, ślady po uszczypnięciach (szczególnie w miejscach zakrytych odzieżą), otarcia, nagłą bolesność przy dotyku lub zmianie odzieży;
 - b) sygnały behawioralne: nagły wzrost autoagresji (np. uderzanie głową o ścianę, gryzienie rąk), nietypowe fiksacje, gwałtowny opór przed powrotem do domu lub wejściem do konkretnego gabinetu/sali;
 - c) symptomy emocjonalne: skrajna apatia, regres w rozwoju (np. ponowne moczenie się), nasilenie zachowań lękowych lub unikanie kontaktu wzrokowego z konkretną osobą;
 - d) symptomy seksualne: nadmierne i jawne zachowania seksualne wobec siebie, rówieśników lub przedmiotów, nieadekwatne do poziomu rozwoju intelektualnego;
5. Procedura weryfikacji sygnałów alarmowych:
 - a) pracownik ma obowiązek niezwłocznego odnotowania nietypowego zachowania małoletniego w dokumentacji (kto, kiedy i co zauważył);
 - b) pracownik ma prawo do konsultacji z zespołem w celu przeanalizowania sygnałów w gronie specjalistów poradni (np. psycholog, pedagog, dyrektor), aby wykluczyć, że zachowanie wynika wyłącznie z samej niepełnosprawności lub diagnozy;
 - c) pracownik przeprowadza rozmowę wyjaśniającą w warunkach zapewniających poczucie bezpieczeństwa, z użyciem prostego języka lub narzędzi AAC;
 - d) jeśli zachowanie małoletniego nie budzi podejrzania, że sprawcą jest rodzic – pracownik omawia sytuację z opiekunami prawnymi w celu podjęcia wspólnych działań wspierających.

ROZDZIAŁ VII

WYMOGI DOTYCZĄCE BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY MAŁOLETNIAMI A W SZCZEGÓLNOŚCI ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE MIĘDZY NIMI

1. Za przemoc rówieśniczą uznaje się wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w wolność osobistą małoletnich prowadzące do fizycznej i psychicznej szkody, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji.
2. W poradni obowiązuje zasada, że krzywdzony małoletni ma prawo oczekiwać pomocy ze strony innych osób w poradni, a reagowanie na czyjąś krzywdę nie jest ani skargą, ani donosicielstwem, ale moralnym obowiązkiem każdej osoby. Małoletni znają

PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA W RYBNIKU

44-200 Rybnik, ul. Kościuszki 55 tel. 32 4223935

44-200 Rybnik, ul. Karłowicza 48 tel. 32 4231755

e-mail: sekretariat@ppprzybnik.pl, www.ppprzybnik.pl

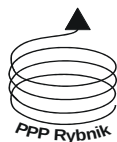
konsekwencje zdrowotne przemocy jaką ponosi ofiara i wiedzą, że każda reakcja obronna jest ważna.

3. W poradni obowiązuje zasada reagowania na każde zdarzenie zachowania małoletniego uznanego jako niedozwolone.
4. Pracownicy poradni reagują i edukują w przypadku nierównego traktowania ze względu na pochodzenie, wygląd czy stopień sprawności.
5. Za pozytywne i pożądane postawy w relacjach małoletnich uważa się między innymi:
 - a) szacunek i akceptację odmienności, z uwzględnieniem różnic (np. narodowości, wyglądu, sprawności czy poglądów);
 - b) reagowanie na krzywdę- brak obojętności i obowiązek informowania dorosłych, gdy dzieje się coś złego innemu dziecku;
 - c) kulturę komunikacji- uprzejme odzywanie się, słuchanie innych i szanowanie ich prawa do własnego zdania;
 - d) poszanowanie przestrzeni- ochrona prywatności oraz cudzej własności.
6. Za niedozwolone zachowania pomiędzy małoletnimi uznaje się:
 - a) wyśmiewanie, przezywanie i rozpowszechnianie upokarzających informacji, złośliwe komentarze, w szczególności na temat wyglądu; obraźliwe komentowanie innych w mediach społecznościowych;
 - b) izolowanie lub wykluczanie małoletniego z grupy;
 - c) bicie, kopanie, szarpanie, zadawanie bólu;
 - d) niszczenie lub zabór własności, w tym środków pieniężnych;
 - e) zmuszanie do wykonywania określonych czynności, groźby, szantaż emocjonalny;
 - f) komentarze i gesty seksualne, rozsyłanie obrazów o tematyce seksualnej i wszelkie przejawy gwałtu;
 - g) inne, niespecyficzne formy przemocy odczuwane przez ofiarę jako krzywdzące.
7. Małoletni, który jest świadkiem niedozwolonego zachowania innego małoletniego i nie czuje się na siłach, by go powstrzymać, ma obowiązek jak najszybciej zgłosić to zdarzenie do obecnego w pobliżu pracownika poradni.
8. Małoletni, który podejrzewa przemoc wobec innego małoletniego jest zobowiązany przekazać tę informację pracownikowi poradni.
9. Pracownicy poradni mają obowiązek reagować na każde zdarzenie niedozwolonego zachowania małoletniego.

ROZDZIAŁ VIII

OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA PRZYJMOWANIE ZGŁOSZEŃ O ZDARZENIACH ZAGRAŻAJĄCYCH MAŁOLETNIM.

1. Dyrektor Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Rybniku Zarządzeniem Dyrektora powołuje Zespół ds. Standardów Ochrony Małoletnich, wyznaczając panią mgr Agnieszkę Mazelanik jako koordynatora. W przypadku nieobecności koordynatora jej obowiązki pełni inny pracownik wskazany przez dyrektora lub dyrektor.

PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA W RYBNIKU

44-200 Rybnik, ul. Kościuszki 55 tel. 32 4223935

44-200 Rybnik, ul. Karłowicza 48 tel. 32 4231755

e-mail: sekretariat@ppprzybnik.pl, www.ppprzybnik.pl

2. Osobami odpowiedzialnymi za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia są wszyscy pracownicy pedagogiczni poradni.
3. Pracownicy poradni mają obowiązek zgłoszenia każdego zdarzenia o cechach przemocy koordynatorowi najpierw w formie ustnej, a następnie pisemnej (Karta interwencji-załącznik nr 1).
4. Koordynator Zespołu ds. Standardów Ochrony Małoletnich monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w standardach, prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.
5. Informacje w rejestrze zgłoszeń obejmują: numer zdarzenia, datę, personalia dziecka, kategorię zdarzenia, rodzaj przemocy, numerteczki ochrony małoletniego (jeśli stwierdzono podejrzenie przemocy lub przemoc), podpis koordynatora.
6. W przypadku cyberprzemocy zdarzenie przyjmuje i rozpoznaje koordynator i przekazuje je do dalszego postępowania dyrektorowi.
7. Pracownik, który był świadkiem krzywdzenia małoletniego lub powziął informację o krzywdzeniu małoletniego i nie zgłosił tego zdarzenia koordynatorowi podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie obowiązków pracownika.
8. Pisemne zgłoszenie zdarzenia należy adresować do: koordynatora ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Rybniku, ul. Kościuszki 55 i przekazać je osobiście, za pośrednictwem poczty tradycyjnej lub elektronicznej e – Doręczenia AE:PL-34615-73844-DUVBD-23 lub na adres e-mail sekretariat@ppprzybnik.pl

ROZDZIAŁ IX

ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO

1. W poradni obowiązuje zasada natychmiastowości co oznacza, że pracownik, który zauważył znamiona przemocy lub usłyszał o niej od dziecka, sporządza notatkę służbową (Kartę interwencji) w ciągu maksymalnie 24 godzin i przekazuje informację o zdarzeniu koordynatorowi lub dyrektorowi.
2. W przypadku gdy pracownik w toku bieżącej pracy rozpozna zdarzenie wskazujące na krzywdzenie małoletniego ma obowiązek podjąć działania wg procedury trzech kroków:
 - a) zabezpiecza małoletniego przed potencjalnym sprawcą przemocy;
 - b) zabezpiecza dowody przemocy i niezwłocznie zgłasza zdarzenie koordynatorowi;
 - c) pozostaje do dyspozycji koordynatora tak długo, jak jest to potrzebne dla zabezpieczenia dowodów i potrzeb małoletniego oraz sporządzenia dokumentacji zdarzenia.
3. Sporządzenie Karty interwencji w ochronie małoletnich wszczyna postępowanie wyjaśniające w sprawie, które prowadzi i dokumentuje pracownik wraz z koordynatorem.

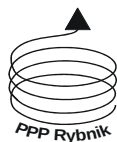
PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA W RYBNIKU

44-200 Rybnik, ul. Kościuszki 55 tel. 32 4223935

44-200 Rybnik, ul. Karłowicza 48 tel. 32 4231755

e-mail: sekretariat@ppprzybnik.pl, www.ppprybnik.pl

4. W przypadku gdy zgłoszenie przemocy dotyczy więcej niż jednego dziecka, wtedy pracownik dla każdego dziecka osobno zakłada Kartę interwencji.
5. W ramach postępowania wyjaśniającego zdarzenia, koordynator ma prawo przeprowadzać rozmowy z pracownikami poradni, małoletnim i rodzicami i sporządzać z nich notatki służbowe, zbierać dowody rzeczowe, w tym nagrania dźwiękowe, fotografie, filmy oraz nagrania z monitoringu.
6. W ramach kwalifikacji zdarzenia koordynator ma prawo konsultować się ze specjalistami i ekspertami, niebędącymi pracownikami poradni. Korzystając z pomocy instytucji i osób zewnętrznych koordynator zobowiązany jest przestrzegać ochrony danych i wizerunku małoletnich.
7. Postępowanie wyjaśniające ma na celu zebranie dowodów w celu zakwalifikowania zdarzenia i stwierdzenia, że zdarzenie miało charakter:
 - a) incydentu;
 - b) podejrzenia przemocy, definiowanej jako podejrzenia krzywdzenia małoletniego;
 - c) przemocy, definiowanej jako krzywdzenie małoletniego.
8. Postępowanie wyjaśniające nie powinno trwać dłużej niż 7 dni, a w przypadkach, w których to jest niemożliwe, nie dłużej niż 14 dni.
9. Pracownik poradni opisuje sytuację dziecka w Karcie interwencji oraz ustala plan pomocy małoletniemu. Plan powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - a) podjęcia przez placówkę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji;
 - b) wsparcia, jakie poradnia zaoferuje dziecku;
 - c) skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.
10. Dyrektor Poradni wyznacza osobę odpowiedzialną za koordynację wsparcia udzielanego małoletniemu. Zazwyczaj jest nią pracownik pedagogiczny przyjmujący zgłoszenie o zdarzeniu lub psycholog wchodzący w skład zespołu interwencyjnego.
11. W placówce istnieje ścisła współpraca pomiędzy osobą przyjmującą zgłoszenie, odpowiedzialną za zapewnienie dziecku wsparcia oraz koordynatorem.
12. Poradnia obejmuje również wsparciem małoletnich, którzy byli świadkami zdarzenia zakwalifikowanego jako rozpoznana przemoc.
13. Poradnia obejmuje również wsparciem małoletnich, którzy w danym zdarzeniu zostali zakwalifikowani jako sprawcy przemocy.
14. Pracownik poradni, który przyjął zgłoszenie, koordynator lub dyrektor poradni informują o zdarzeniu rodziców ofiary przemocy, a w przypadku, gdy sprawcą przemocy był małoletni lub grupa małoletnich, także rodziców sprawców przemocy.
15. Po rozpoznaniu sprawy, w terminie nie dłuższym niż 10 dni dyrektor organizuje spotkanie z rodzicami sprawcy i rodzicami ofiary razem lub odrębnie. W zależności od charakteru tej przemocy i rozmiaru krzywdy małoletniego, a także potrzeby zadbania o godność ofiary przemocy, zdarzenie może być przedmiotem omówienia go z ogółem rodziców małoletnich, którzy byli świadkami przemocy.

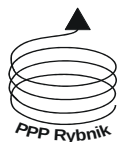

16. Jeśli potencjalnym sprawcą krzywdzenia jest rodzic wyłącza się go z działań/spotkań/ustaleń. Wówczas rozmowy prowadzi się z drugim rodzicem lub jeżeli rodzina ma ustanowionego kuratora sądowego, poradnia niezwłocznie włącza go w proces ustaleń i informuje o zaistniałej sytuacji.
17. Jeżeli oboje rodzice są potencjalnymi sprawcami krzywdzenia dziecka i nie można wskazać opiekuna, który zagwarantuje dziecku bezpieczeństwo poradnia nawiązuje współpracę z odpowiednimi służbami/instytucjami, aby zabezpieczyć dobro małoletniego.

ROZDZIAŁ X

PROCEDURY I OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA SKŁADANIE ZAWIADOMIEŃ O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ MAŁOLETNIEGO

1. W poradni każdy pracownik pedagogiczny może uruchomić i prowadzić interwencję, w tym uruchomić procedurę Niebieskiej Karty.
2. W bardzo trudnych przypadkach dyrektor powołuje zespół interwencyjny, w skład którego mogą wejść: dyrektor/psycholog/pedagog/logopeda/fizjoterapeuta.
3. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy małoletniemu na podstawie zebranych informacji o sytuacji małoletniego.
4. W przypadku, gdy u małoletniego objętego ochroną, stwierdza się, że jego życie jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu, koordynator za zgodą dyrektora lub sam dyrektor, a w przypadku gdy jest potrzeba natychmiastowego działania, każdy pracownik obecny przy zdarzeniu niezwłocznie informuje policję i pogotowie ratunkowe, dzwoniąc pod numer 112 lub 998. Kolejne kroki postępowania w tej sytuacji leżą w kompetencjach ww. instytucji. W takiej sytuacji poradnia obejmuje skrzywdzonego małoletniego i jego rodziców wsparciem psychologiczno-pedagogicznym.
5. W przypadku, gdy w sprawie małoletniego objętego ochroną zachodzi podejrzenie o popełnieniu przestępstwa na szkodę tego małoletniego, koordynator za zgodą dyrektora lub sam dyrektor składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury. W przypadku gdy sprawcą krzywdzenia małoletniego jest pracownik poradni, dyrektor dodatkowo podejmuje decyzje kadrowe adekwatne do oceny zdarzenia.
6. W przypadku gdy w sprawie małoletniego objętego ochroną zachodzi prawdopodobieństwo, że sprawcami krzywdzenia małoletniego są rodzice, pracownik przyjmujący zgłoszenie po konsultacji z koordynatorem, za zgodą dyrektora lub sam dyrektor poradni powiadamia policję, sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej, a także przewodniczącego lokalnego zespołu interdyscyplinarnego w celu wszczęcia procedury Niebieskie Karty.

ROZDZIAŁ XI

SPOSÓB DOKUMENTOWANIA I ZASADY PRZECHOWYWANIA UJAWNIONYCH LUB ZGŁOSZONYCH ZDARZEŃ ZAGRAŻAJĄCYCH DOBRU MAŁOLETNIEGO

1. Zdarzenia zakwalifikowane w Karcie interwencji jako incydent wprowadza się do rejestru zdarzeń.
2. Dla każdego zdarzenia zakwalifikowanego jako podejrzenie krzywdzenia małoletniego lub krzywdzenie małoletniego koordynator zakłada teczkę ochrony małoletniego przed krzywdzeniem o numerach kancelaryjnych.
3. Teczka ochrony małoletniego oprócz Karty interwencji zawierać może:
 - a) dokumentację postępowania wyjaśniającego zdarzenie;
 - b) korespondencję z organami zewnętrznymi w sprawie;
 - c) dokumentację zapoznania rodziców z materiałem zebrany w sprawie małoletniego;
 - d) protokół z posiedzenia zespołu interwencyjnego, jeżeli taki się odbył;
 - e) inną dokumentację wytworzoną na potrzeby ochrony małoletniego np. monitoring sytuacji dziecka.
4. Koordynator prowadzi rejestr zdarzeń o charakterze przemocy o numerach kancelaryjnych PPP/..../.../ na każdy rok szkolny odrębnie, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do standardów.
5. Teczka ochrony małoletniego przed krzywdzeniem przechowywana jest w gabinecie koordynatora.
6. Numeracja teczek jest zgodna z numerem przypisanym w rejestrze zdarzeń.
7. Akta i rejestry interwencji przechowuje się przez okres 5 lat od końca roku kalendarzowego, w którym zakończono postępowanie lub wsparcie, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.
8. Wgląd do dokumentacji mają wyłącznie uprawnieni pracownicy poradni oraz organy kontrolne lub śledcze na podstawie odrębnych przepisów prawa.

ROZDZIAŁ XII

ZASADY PRZEGLĄDU I AKTUALIZACJI STANDARDÓW

1. Koordynator raz w roku szkolnym przeprowadza ankietę wśród pracowników poradni oraz wśród małoletnich, a także rodziców/opiekunów, której celem jest ocena skuteczności standardów ochrony małoletniego w poradni.
2. Podczas bieżącego pobytu małoletnich w poradni (np. w ramach zajęć Wczesnego Wspomagania Rozwoju) prowadzone są warsztaty tematyczne oraz rozmowy ukierunkowane na edukację w zakresie bezpieczeństwa. Działania te mają na celu nie tylko

PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA W RYBNIKU

44-200 Rybnik, ul. Kościuszki 55 tel. 32 4223935

44-200 Rybnik, ul. Karłowicza 48 tel. 32 4231755

e-mail: sekretariat@ppprzybnik.pl, www.pprzybnik.pl

podnoszenie świadomości małoletnich, ale także diagnozę ich indywidualnego rozumienia i poczucia bezpieczeństwa.

3. Koordynator na posiedzeniu Rady Pedagogicznej podsumowującej rok szkolny przedstawia sprawozdanie z realizacji standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, w tym ocenę skuteczności podejmowanych działań i wnioski do aktualizacji standardów.
4. Sprawozdanie powinno zawierać następujące informacje:
 - a) liczbę zdarzeń i formę zgłoszenia;
 - b) liczba zdarzeń, które zakwalifikowano jako podejrzenie krzywdzenia małoletniego z podziałem na rodzaj przemocy (fizyczna, psychiczna, seksualna, cyberprzemoc, zaniedbanie) oraz kategoria sprawcy (pracownik, małoletni/grupa małoletnich, rodzic);
 - c) liczbę zdarzeń, które zakwalifikowano jako krzywdzenie małoletniego z podziałem na rodzaj przemocy (fizyczna, psychiczna, seksualna, cyberprzemoc, zaniedbanie) oraz kategoria sprawcy (pracownik, małoletni/grupa małoletnich, rodzic);
 - d) informację, ile spraw poradnia prowadzi samodzielnie, a ile zostało skierowanych do instytucji zewnętrznych i jakich;
 - e) ocenę skuteczności poradni w zakresie profilaktyki wykrywania zdarzeń krzywdzenia małoletniego na podstawie wyników ankiety.
5. Rada Pedagogiczna po wysłuchaniu sprawozdania, może sformułować wnioski do działań profilaktycznych ukierunkowanych na eliminowanie zjawisk przemocy w poradni oraz zmian w standardach.

ROZDZIAŁ XIII

ZAKRES KOMPETENCJI OSOBY ODPOWIEDZIALNEJ ZA PRZYGOTOWANIE PRACOWNIKÓW PORADNI DO STOSOWANIA STANDARDÓW, ZASADY PRZYGOTOWANIA PRACOWNIKÓW DO ICH STOSOWANIA ORAZ SPOSÓB DOKUMENTOWANIA TEJ CZYNNOŚCI

1. Obowiązek przeszkolenia pracowników w zakresie standardów ochrony małoletnich spoczywa bezpośrednio na dyrektorze poradni jako osobie zarządzającej jednostką.
2. Dyrektor Poradni zapewnia, że każdy nowy pracownik, praktykant, stażysta, wolontariusz czy pracownik podmiotu zewnętrznego realizujący zadania na rzecz poradni, w momencie podpisywania umowy zapoznaje się w sekretariacie placówki z treścią Standardów Ochrony Małoletnich Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Rybniku.
3. Pisemne oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami składane jest wraz z dokumentacją niezbędną do podjęcia współpracy. Dokument ten, łącznie z ustawowym zaświadczeniem z KRK oraz informacją z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, sekretariat poradni archiwizuje w aktach osobowych lub właściwym rejestrze umów i praktyk.
4. Przygotowanie pracowników poradni do stosowania Standardów Ochrony Małoletnich odbywa się cyklicznie, po każdej ewaluacji (co najmniej raz na dwa lata) i obejmuje:

PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA W RYBNIKU

44-200 Rybnik, ul. Kościuszki 55 tel. 32 4223935

44-200 Rybnik, ul. Karłowicza 48 tel. 32 4231755

e-mail: sekretariat@ppprzybnik.pl, www.ppprzybnik.pl

- a) prezentację wdrożonych zmian i wyjaśnienie zasad ich stosowania w poradni;
 - b) instruktaż rozpoznawania przemocy i reagowania na nią;
 - c) przypomnienie pracownikom zasad sporządzania dokumentacji zdarzeń.
5. Pracownik podpisuje oświadczenie, że zapoznał się z aktualnym dokumentem Standardów Ochrony Małoletnich w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Rybniku oraz z dokumentacją wchodzącą w jego skład.
 6. Pracownik nieobecny na szkoleniu, może odbyć indywidualne szkolenie przeprowadzone przez koordynatora, co potwierdza własnoręcznym podpisem na oświadczeniu.
 7. Koordynator ma prawo wnioskowania o dodatkowe szkolenia pracowników pogłębiające ich wiedzę i umiejętności z zakresu rozpoznawania przemocy, reagowania na zdarzenia i wspierania małoletnich doświadczonych przemocą i sprawców przemocy.

ROZDZIAŁ XIV

ZASADY I SPOSÓB UDOSTĘPNIANIA RODZICOM I MAŁOLETNIM STANDARDÓW DO ZAZNAJOMIENIA SIĘ Z NIMI I ICH STOSOWANIA.

1. Standardy ochrony małoletnich w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Rybniku po ewaluacji są opublikowane w pełnej wersji dla rodziców i nauczycieli, w terminie do 30 lipca 2026 r. na stronie internetowej poradni w zakładce „Standardy ochrony małoletnich” oraz dostępne na korytarzu poradni obok sekretariatu przy ul. Kościuszki 55 oraz przy ul. Karłowicza 48.
2. Standardy ochrony małoletnich w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Rybniku w wersji skróconej i dostosowanej do wieku małoletnich, po ewaluacji są opublikowane, w terminie do 30 lipca 2026 r. na stronie internetowej poradni, w zakładce „Wersja skrócona standardów ochrony małoletnich” oraz dostępne na korytarzu poradni obok sekretariatu przy ul. Kościuszki 55 oraz przy ul. Karłowicza 48.

ROZDZIAŁ XV

WAŻNE NUMERY ALARMOWE

Darmowe numery alarmowe:

- **112** Główny numer ratunkowy
- **116 111** Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży
- **800 12 12 12** Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka